Οι σημερινοί νέοι δυσκολεύονται να πλησιάσουν γενικά την Εκκλησία (Αρχιμ. Γεώργιος Καψάνης, Καθηγούμενος Ι. Μ. Οσίου Γρηγορίου Αγ. Όρους)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 21 Σεπτεμβρίου, 2010

Υπάρχουν μερικές δυσκολίες στα σημερινά μας παιδιά να πλησιάσουν το μυστήριο της Μετανοίας. Οι σημερινοί νέοι δυσκολεύονται να πλησιάσουν γενικά την Εκκλησία και τους κληρικούς γιατί καλλιεργείται μία προκατάληψη κατά της Εκκλησίας. Η Εκκλησία σήμερα χλευάζεται, συκοφαντείται, διαβάλλεται, εξευτελίζεται στα μάτια του κόσμου και της νεολαίας και **όποιοι νέοι θα εκδηλώσουν την πίστη τους, θα γίνουν αντικείμενο ειρωνείας**.

Έπειτα η σημερινή αγωγή -ψυχολογία, φιλοσοφία, πολιτική- **καλλιεργούν ένα ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα στους ανθρώπους που δημιουργεί την ψευδαίσθηση της αυτοσωτηρίας**. Καλλιεργούν την αυτάρκεια, τη φιλαυτία, τον εγωκεντρισμό. Όλα αυτά είναι αντίθετα στο πνεύμα της μετανοίας και της εξομολογήσεως. Τονίζεται μάλιστα από ορισμένα συστήματα, όπως είναι ο υπαρξισμός, ότι η αμαρτωλότητα έγκειται στις αμαρτωλές καταστάσεις και όχι στα πρόσωπα και έτσι μεταθέτουν το θέμα της προσωπικής ευθύνης από τα πρόσωπα στις καταστάσεις. Οπότε **ο άνθρωπος τείνει να θεωρεί τον εαυτό του ανεύθυνο για ό,τι κακό γίνεται**.

Κατά τη φροϋδική πάλι θεώρηση, αμαρτία είναι όχι η εκπλήρωση των κακών επιθυμιών του ανθρώπου, αλλά η μη εκπλήρωσή τους. **Η αμαρτία ακόμη εμφανίζεται σήμερα ως δικαίωμα του ανθρώπου και ως απελευθέρωσή του**, όπως στο θέμα των αμβλώσεων. Οι αμβλώσεις είναι η πιο φρικτή αμαρτία και όμως βλέπουμε τις φεμινίστριες να διαδηλώνουν στους δρόμους και αυτό που είναι έγκλημα να το απαιτούν ως απελευθέρωσή τους: «Το σώμα μας, μας ανήκει, φωνάζουν, δεν θέλουμε χριστιανικό σώμα». Σκεφθείτε λοιπόν τί διαστροφή των πραγμάτων έχει γίνει, όταν το έγκλημα θεωρείται ως απελευθέρωση του ανθρώπου, ενώ είναι η χειρότερη υποδούλωσή του.

Πώς τώρα τα παιδιά που από τις τηλεοράσεις, τα ραδιόφωνα, τα βίντεο κλπ. ποτίζονται απ’ αυτό το αρρωστημένο, εγωκεντρικό και φίλαυτο πνεύμα, θα μπορέσουν να μπουν **στο πνεύμα της Εκκλησίας που είναι τελείως αντίθετο**;

Καλλιεργείται επίσης **η ψυχολογία της μάζας εις βάρος του προσώπου και της προσωπικής ευθύνης**. Η υπερβολική χρήση της λέξεως μάζα και των παραγώγων της (π.χ. μαζικός αθλητισμός, μαζικοί αγώνες κ.λπ.) για να ορισθεί ένα σύνολο ανθρώπων, υποδηλώνει προσπάθεια ν' απορροφηθεί το ανθρώπινο πρόσωπο από τη μάζα. Ο μαζοποιημένος άνθρωπος δεν σκέπτεται, αποφασίζει, ενεργεί προσωπικά και γι' αυτό δεν αισθάνεται ότι ευθύνεται προσωπικά. Άλλοι τον κατευθύνουν.

Έπειτα το γενικότερο κλίμα και **η προβολή της διαφθοράς αμβλύνει την ηθική συνείδηση**. Όταν τα παιδιά βλέπουν από μικρά αυτά που βλέπουν, η συνείδησή τους αμβλύνεται. Παύουν να θεωρούν το κακό ως κακό ή όσο είναι κακό. Γι' αυτό με πόνο διαπιστώνουμε ότι έχει αυξηθεί η εγκληματικότητα και ιδίως τα εγκλήματα κατά της ζωής των ανθρώπων. Φοβερά εγκλήματα δημοσιεύονται καθημερινά στις εφημερίδες. Και μετά την νομιμοποίηση των αμβλώσεων θα αυξηθούν περισσότερο τα εγκλήματα. Το ίδιο το κράτος δείχνει τώρα περιφρόνηση στη ζωή του ανθρώπου, (του υπό κατασκευή), αλλά πάντως ανθρώπου. Και οι νέοι που σήμερα δέχονται αυτή την αγωγή και κατεύθυνση από την πολιτεία και με τις εκτρώσεις εγκληματούν, γιατί να μη εγκληματήσουν αργότερα εναντίον και ενός άλλου ανθρώπου, όταν η φιλαυτία τους το απαιτεί;

Μία άλλη δυσκολία να πλησιάσουν οι νέοι την Εκκλησία είναι **η αδυναμία των ενοριών, των μεγάλων κυρίως ενοριών, που αριθμούν σήμερα πολλές χιλιάδες ενοριτών, να φανερώσουν την ευχαριστιακή και εκκλησιολογική συγκρότηση της ενορίας**. Δηλαδή κάποιος να πάει στην ενορία του, να αισθανθεί την ευχαριστιακή σύναξή της και να πει ότι, «εδώ είναι η οικογένειά μου, η οικογένεια του Θεού· εδώ είναι το σπίτι του Θεού και Πατέρα μου. Εδώ είμαστε όλοι μέλη του Σώματος του Χριστού, είμαστε η εν Χριστώ αδελφότητα και κοινωνία. Εδώ ο ιερέας είναι ο πνευματικός μου πατέρας και εγώ για να μπορώ να συμμετέχω σ' αυτή την ευχαριστιακή σύναξη του λαού του Θεού, δεν πρέπει να χωρίζομαι με την αμαρτία ούτε από το Θεό ούτε από την Εκκλησία. Και έχω την ευχέρεια, όταν αμαρτήσω, να πάω στον ιερέα, στον πατέρα και Πνευματικό μου να του πω την αμαρτία μου. Αυτός να με συγχωρέσει και εγώ να μπορώ να συμμετέχω στην εν Χριστώ σύναξη της αδελφότητας και οικογένειάς μας που είναι η ενορία μου και να μετέχω των Άχραντων Μυστηρίων».

Η λειτουργία της Εκκλησίας, ως ευχαριστιακής συνάξεως του λαού και πραγματοποιήσεως της κοινωνίας του Σώματος του Χριστού ήταν κάτι το αυτονόητο για την αρχαία Εκκλησία. Γι' αυτό υπήρχε η δημοσία εξομολόγηση των αμαρτησάντων ενώπιον του Επισκόπου, ο οποίος και έδιδε την παρά Θεού άφεση ως προϊστάμενος της Τοπικής Εκκλησίας. Μετά την δημοσία εξομολόγηση και άφεση, μπορούσαν οι μετανοούντες ν' αποκατασταθούν στο Σώμα του Χριστού και να κοινωνήσουν των Αχράντων Μυστηρίων.

Ο εκκλησιολογικός και ευχαριστιακός επαναπροσανατολισμός της ενορίας θα βοηθήσει τα νιάτα να γυρίσουν στην Εκκλησία και να συνδεθούν με το μυστήριο της εξομολογήσεως.

Πού θα μπορούσαμε να βασισθούμε, ποιά σημεία επαφής να βρούμε για να βοηθήσουμε τους νέους να προσεγγίσουν το μυστήριο της Μετανοίας; Νομίζω **στην επίκληση των οδυνηρών υπαρξιακών προβλημάτων των νέων**. Οι νέοι σήμερα από μικρή ηλικία δεν ζουν παραδοσιακή ζωή, εκτός εξαιρέσεων· ζουν την εκκοσμίκευση και έχουν προχωρημένες εμπειρίες στο κακό. Οι περισσότερες είναι εμπειρίες απογοητεύσεως. Μετά από πολλές αναζητήσεις, δοκιμές και απογοητεύσεις έχουν μία πίκρα μέσα τους. Εκείνη την ώρα λοιπόν που αρχίζουν να βιώνουν αυτή την πίκρα, μπορεί να τους συναντήσει ο θεολόγος ή ο ιερέας ή ο πιστός χριστιανός και να τους πει: «Κοίταξε, αδελφέ, όλα αυτά που δοκίμασες είναι μία απελπισία, μία αποτυχία, όμως υπάρχει κάτι που δεν το δοκίμασες και αυτό μπορεί να σου δώσει την όντως, την αληθινή, χαρά».

Έχουμε πολλά παραδείγματα νέων ανθρώπων που απογοητευμένοι απ’ όλα, στρέφονται προς το Χριστό ως την τελευταία και μοναδική λύση του αδιεξόδου τους. Πολλοί νέοι που έχουν καταφύγει στα ναρκωτικά και είναι από καλές οικογένειες, μου είπαν: «Πάτερ, δεν πήραμε ναρκωτικά γιατί είμαστε αλήτες, αλλά γιατί είμαστε από όλα απογοητευμένοι και ζητάμε κάποια διέξοδο». Τους πλανά ο διάβολος και νομίζουν ότι στα ναρκωτικά θα βρουν αυτό το βαθύ που λαχταρά η ανθρώπινη ψυχή.

Κάτι άλλο που μπορεί εκ πείρας να καταλάβει ο νέος είναι **ότι κάθε αμαρτία κατά βάθος είναι φιλαυτία**, δηλαδή αρρωστημένη, εγωιστική αγάπη του εαυτού μας και ότι η φιλαυτία μας οδηγεί στη μοναξιά και το αδιέξοδο. Δεν μπορεί ο άνθρωπος με τη φιλαυτία να αποκαταστήσει πραγματική κοινωνία με το Θεό και τον συνάνθρωπό του, και τελικά **ζει σε μία αφόρητη μοναξιά. Και αυτή η μοναξιά είναι κόλαση πριν από την κόλαση**. Την έλλειψη κάθε μεταξύ τους κοινωνίας βιώνουν οι κολασμένοι, κατά την απάντηση που έδωσε το κρανίο ενός ιερέως των ειδώλων. Όταν δηλαδή ρωτήθηκε από τον Μέγα Μακάριο, πώς περνούν στον άδη, εκείνο απήντησε ότι δεν μπορεί ο ένας να δει τον άλλον. Ενώ εμείς μέσα στην Εκκλησία μπορούμε να δούμε ο ένας τον άλλον εν Χριστώ Ιησού.

Ο άνθρωπος ως κατ’ εικόνα Θεού πλασμένος είναι ον θεολογικό. **Καμία αυτονομία δεν μπορεί να του δώσει αυτό που τον ολοκληρώνει, τον ερμηνεύει, τον αναπαύει βαθειά μέσα στη ψυχή του, παρά μόνο εάν επιστρέψει στο πρωτότυπο της εικόνας του που είναι ο Χριστός**.

Ο άνθρωπος στην Εκκλησία μπορεί να πραγματοποιήσει αληθινά το πρόσωπο του σε κοινωνία με το Θεό και τους ανθρώπους και να φθάσει την **ύψιστη δυνατότητα της υπάρξεώς του, τη θέωση**. Η Εκκλησία του δίνει τη δυνατότητα του αληθινού

ανθρωπισμού.

Ο Θεός και η Εκκλησία αγαπούν τον άνθρωπο όπως είναι, όταν πολλές φορές ακόμη και οι γονείς του τον απορρίπτουν. **Η Εκκλησία δέχεται τον άνθρωπο όσο αμαρτωλός και αν είναι και όπως είναι**, για να του δώσει όμως τη δυνατότητα να γίνει, όπως θέλει ο Θεός. Και πόσο τον βοηθά αυτή η αποδοχή! Είναι γνωστή η φιλανθρωπία των άγιων Πατέρων και Γερόντων της έρημου. Μέχρι σήμερα βλέπουμε στους διακριτικούς Πατέρας του Αγίου Όρους, που στον εαυτό τους είναι αυστηροί, να δείχνουν άκρα φιλανθρωπία και κατανόηση στον πεσόντα άνθρωπο, και στην αρρωστημένη και φθαρμένη ανθρώπινη φύση. Αλλά και το θάρρος και τη βοήθεια που δίνουν στον άνθρωπο για να τον πάρουν από εκεί που είναι, από την κόλασή του μέσα, και να τον οδηγήσουν με πολλή αγάπη και διάκριση στον Θεό.

Στην Εκκλησία υπάρχει η δυνατότητα της μυστικής εμπειρίας του Θεού. Δεν μπορεί ο άνθρωπος ν’ αναπαυθεί μόνο με μια εξωτερική σχέση με το Θεό. Είναι πλασμένος να είναι ερωτευμένος με το Θεό. Ο θειος έρως, λέγουν οι Πατέρες, είναι ανάγκη της ψυχής του ανθρώπου. Λοιπόν η ερωτική σχέση με το Θεό είναι εκείνη που τελικά αναπαύει τον άνθρωπο. Και αυτή η ερωτική σχέση και μυστική ζωή και εμπειρία του Θεού τροφοδοτείται από την μυστηριακή ζωή, την αδιάλειπτη προσευχή και όλη την ασκητική πρακτική της Ορθοδόξου Εκκλησίας, την οποία η Φιλοκαλία και οι άγιοι Πατέρες μας παραδίδουν.

Ουράνιες εμπειρίες προσφέρει η χάρη του Χριστού στους ορθοδόξους χριστιανούς που καλώς αγωνίζονται. Έτσι δεν χρειάζεται να αναζητούμε αλλού λυτρωτικές εμπειρίες και να ματαιοπονούμε.

Αυτές είναι μερικές δυνατότητες, σημεία επαφής, που έχουμε να μιλήσουμε στο βάθος της ψυχής των παιδιών μας, στον πυρήνα της υπάρξεώς τους, της αγωνίας τους και της αναζητήσεως τους, πάντοτε με μία θετική στάση αγάπης και στοργής απέναντι τους. Βέβαια για όλα αυτά χρειαζόμαστε φωτισμένους δασκάλους και χαρισματούχους Πνευματικούς. Γι’ αυτό πρέπει να ζητούμε από το Θεό να μας τους δίνει. Αυτοί είναι το φως του κόσμου.

(Πηγή: vatopaidi.wordpress.com)

Διαβάστε περισσότερα κείμενα του γέροντα πατώντας εδώ